

IMF DataMapper – nástroj pro porovnávání států

Mezinárodní měnový fond (International Monetary Fund, IMF) je přidruženou organizací OSN, která vznikla v roce 1944 za účelem udržení stability měnového systému na světě a pomoci státům v ekonomických obtížích. Fond sídlí ve Washingtonu, D. C. a jeho členy je valná většina nezávislých států světa. Zajímavostí je to, že Československu bylo členství zrušeno po provedení neohlášené měnové reformy v roce 1953 a obnoveno až v roce 1990.

Názory na význam a i samotnou existenci IMF se liší. Velmi neoblíbenou je tato organizace zejména u odpůrců globalizace z levicových i pravicových politických pozic. Neoblíbeným se fond obvykle stává i u států, jimž poskytuje půjčky, neboť výměnou vyžaduje velmi přísné reformy.

Měnová reforma provedená v ČSR v roce 1953 je velmi zajímavou kapitolou naší historie. Představ si, že jsi běžný občan (žiješ sám), který má **v peněžence 1300 korun** československých a **na vkladní knížce 20 000 korun** československých. Kolik peněz to dělalo po měnové reformě? Byla reforma výhodná pro občany či pro stát, pokud víme, že běžné ceny se po reformě snížily v průměru na zhruba polovinu? (využij článek „Československá měnová reforma 1953“ na wikipedii).

Přepočítání zůstatkové hodnoty:

Byla měnová reforma výhodnější pro občany, nebo pro stát (podpoř argumentem)?

My se však nebudeme zabývat debatami o účelnosti této instituce, ale naučíme se využívat jeden z nástrojů, který IMF na svých stránkách nabízí. Jmenuje se [IMF DataMapper](https://www.imf.org). Umožňuje porovnávat v grafech a mapách údaje, které tato instituce shromažďuje.

1) Nejdříve si stránku představíme, a protože je v angličtině, přeložíme si i základní pojmy. Využijte slovníky či internetový překladač.

dataset		Economic outlook	
Gross Domestic Product		annual change	
advanced economies		developing economies	

The screenshot shows the IMF DataMapper web application. It features a top navigation bar with the IMF logo and 'IMF DataMapper' text. Below this is a 'Datasets' section with a grid of indicators: 'Gross Domestic Product (GDP)' (7), 'Inflation' (2), and 'People' (2). A 'World Economic Outlook' (April 2019) section is highlighted with a blue box. To the right, there are two line charts: 'Real GDP growth Annual percent change' showing a value of 4.4 for 2019, and 'GDP, current prices Billions of U.S. dollars' showing a value of 35.09 thousand for 2019. Below the charts is a map of the world with a dropdown menu for 'region' showing various global regions. At the bottom, there is a 'country' dropdown and an 'analytical group' dropdown. A URL 'Upraveno podle: https://www.imf.org' is visible at the bottom right.

1 – z nabídky dat vyberete kategorii „World Economic Outlook“

2 – poté „Real GDP Growth“

3 – ve výběru můžete zobrazovat data pro jednotlivé země, regiony, popřípadě analytické skupiny zemí

4 – posuvníkem je možné měnit kartogram podle let

5 – přiblížení a oddálení výřezu mapy

6 – výběr pro tvorbu

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Petr Tišl.

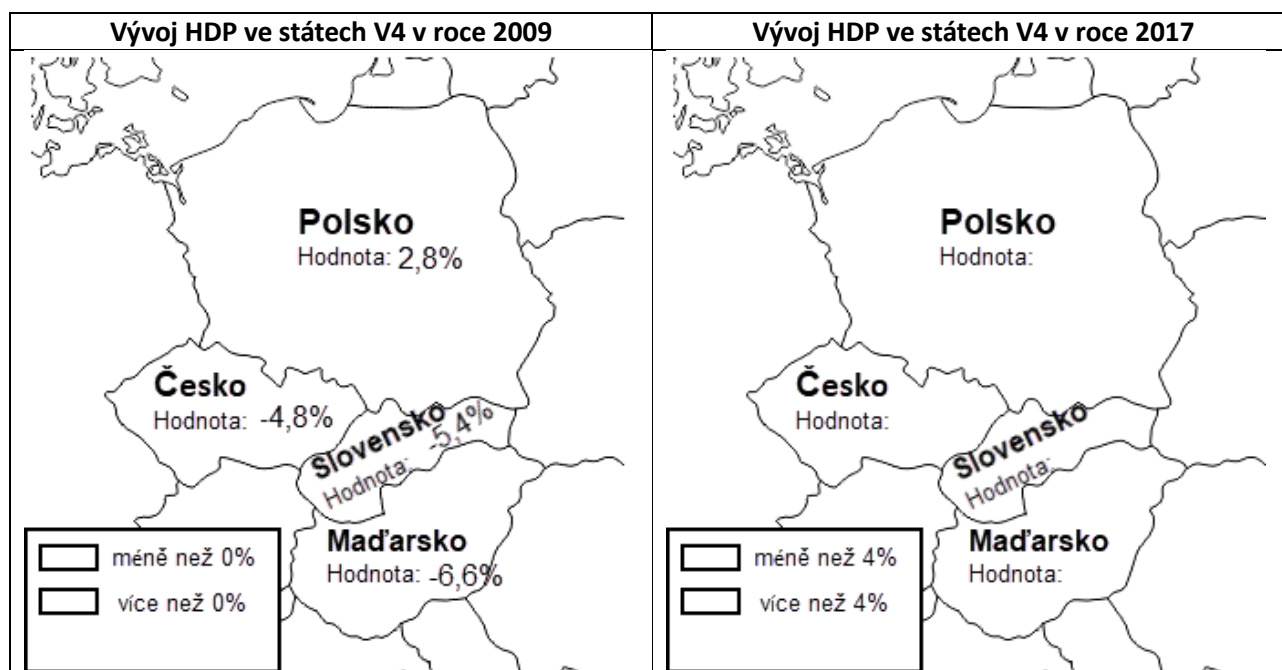
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

grafu

ÚKOL 1

Na přelomu prvního a druhého desetiletí 21. století jsme prožili období poměrně silné ekonomické krize. Využijte data z aplikace **IMF DataMapper** pro vytvoření vlastního **kartogramu růstu HDP v zemích V4* v letech 2009 a 2017**. Podle zadaných kritérií rozdělte státy do dvou intervalů (využijte vždy dva odstíny jedné barvy) a doplňte konkrétním procentem (zobrazí se při pohybu myši nad daným státem). Pokuste se porovnat státy a vývoj situace mezi jednotlivými lety **v pěti větách**.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Petr Tišl.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Hodnocení:

**V4 – mezinárodní organizace sdružující Česko, Slovensko, Maďarsko a Polsko; účelem je vzájemná spolupráce a prosazování společných zájmů (například v EU).*

ÚKOL 2

V aplikaci si **utvoř graf** tak, aby porovnával **vývoj růstu HDP v ČR, Německu a státech EU** (státy vyber z nabídky „countries“ a EU z nabídky „group“). Případné přebytečné skupiny z přednastavené nabídky můžeš z grafu odstranit. **Odpovídej na otázky.**

Česká republika dosáhla nejvyššího růstu HDP v roce 2005.	ANO/NE
Od roku 2014 je tempo růstu HDP v české ekonomice trvale vyšší než průměr EU.	ANO/NE
Růst HDP ČR v předkrizovém období (2002–2008) dosáhl hodnoty téměř 7 %.	ANO/NE
Pokles růstu HDP Mezi lety 2012 a 2013 zasáhl německou ekonomiku silněji než českou.	ANO/NE
Jaké je tempo růstu hrubého domácího produktu v ČR po většinu sledovaného období v porovnání s průměrem EU?	

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Petr Tišl.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

IMF DataMapper – nástroj pro porovnávání států – metodické poznámky a řešení

Materiál se zaměřuje na schopnost žáků vyhledat a využít relevantní informace k porovnání států a mezinárodních organizací. Dotýká se témat na rozhraní geografie a ekonomie. Cílem je seznámit žáky se zajímavým zdrojem informací (IMF DataMapper), využití dat k jednoduchému porovnávání států na základě ekonomických kritérií a čtení v grafech. Další analýza a diskuse je možná, pokud je materiál využit ve výběrových předmětech pro vážnější zájemce o geografii. Určen je pro žáky středoškolského studia a zabere typicky jednu vyučovací hodinu (bez diskuse a další analýzy). Nutný je přístup k počítačům (případně vlastním zařízením – BYOD) s kvalitním připojením k internetu. Aplikace je kompletně v angličtině, proto obsahuje i drobnou aktivitu se zapojením metody CLIL.

Tento úkol je možné ponechat na závěr, nebo pro žáky, kteří pracují o něco rychleji. S výsledkem ostatní seznámí.

*Měnová reforma provedená v ČSR v roce 1953 je velmi zajímavou kapitolou naší historie. Představ si, že jsi běžný občan (žiješ sám), který má **v peněžence 1300 korun** československých a **na vkladní knížce 20 000 korun** československých. Kolik peněz to dělalo po měnové reformě? Byla reforma výhodná pro občany, či pro stát, pokud víme, že běžné ceny se po reformě snížily v průměru na zhruba polovinu? (využij článek „Československá měnová reforma 1953“ na wikipedii).*

Přepočet zůstatkové hodnoty:

300 Kčs se měnilo 5 : 1 (zbylo tedy 60 Kč nové měny); zbylých 1000 Kč v peněžence 50 : 1 (zbylo 20 Kč) a vklad 20 000 Kč v bance 10 : 1 (zbylo 2000 Kč). Celkem tedy 21 300 Kč, zbylo 2080 Kčs, tedy asi jedna desetina nominální hodnoty.

Byla měnová reforma výhodnější pro občany, nebo pro stát (podpoř argumentem)? Zcela jednoznačně pro stát, protože nominální hodnota peněz poklesla o mnoho více než ceny.

1) Nejdříve si stránku představíme, a protože je v angličtině, přeložíme si i základní pojmy. Využijte slovníky či internetový překladáč.

Slovíčka jsou vybrána s ohledem na to, s čím se mohou žáci běžně setkat. Případné další dotazy musí být schopen zodpovědět učitel.

dataset	<i>datový soubor</i>	economic outlook	<i>ekonomický výhled</i>
Gross Domestic Product	<i>hrubý domácí produkt</i>	annual change	<i>meziroční změna</i>
advanced economies	<i>vyspělé ekonomiky</i>	developing economies	<i>rozvojové ekonomiky</i>

Ponechte dostatek času k tomu, aby si žáci práci v aplikaci osahali, ale používání je velmi intuitivní.

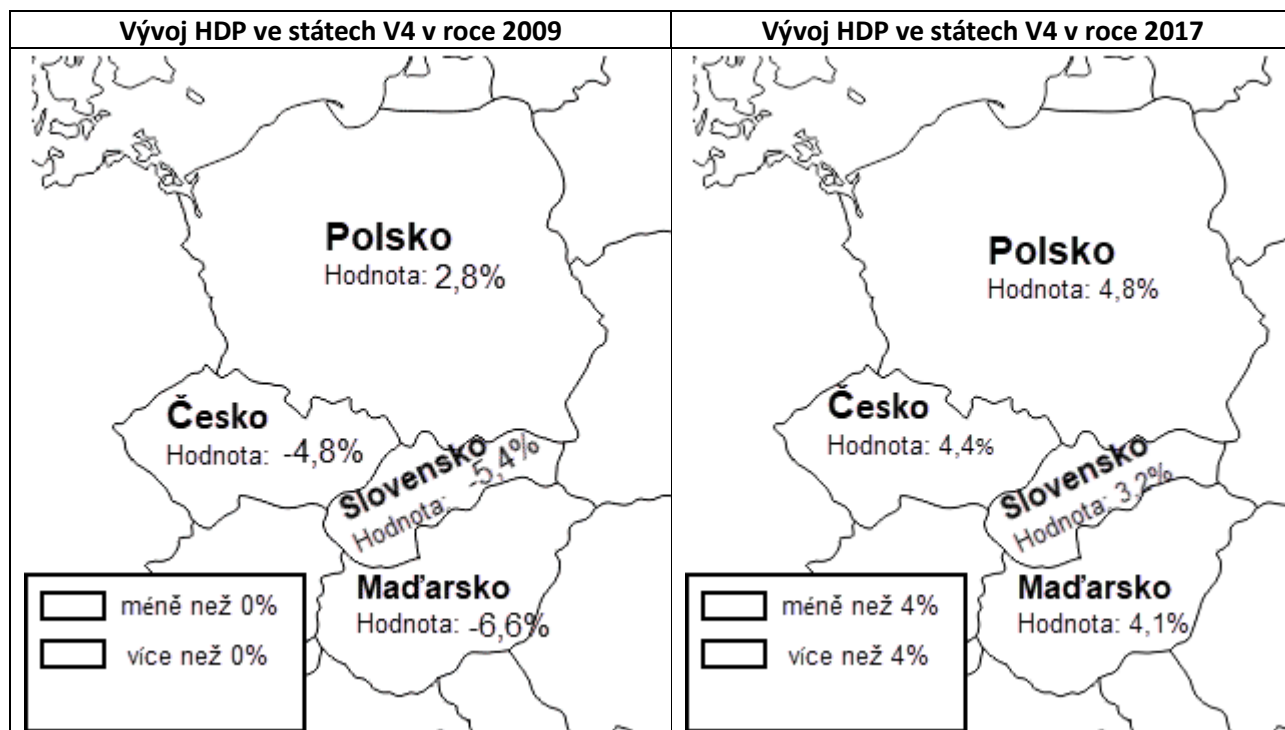
ÚKOL 1

Na přelomu prvního a druhého desetiletí 21. století jsme prožili období poměrně silné ekonomické krize. Využijte data z aplikace **IMF DataMapper** pro vytvoření vlastního **kartogramu růstu HDP v zemích V4* v letech 2009 a 2017**. Podle zadaných kritérií rozdělte státy do dvou intervalů (využijte vždy dva odstíny jedné barvy) a doplňte konkrétním procentem (zobrazí se při pohybu myši nad daným státem). Pokuste se porovnat státy a vývoj situace mezi jednotlivými lety **v pěti větách**.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Petr Tišl.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Hodnocení:

V roce 2009 je vidět silný dopad krize. Všem státům s výjimkou Polska poklesla hodnota HDP. Nejsilnější pokles (6,6 %) zasáhl Maďarsko. Naopak v roce 2017 vidíme u všech sledovaných států růst HDP až o 4,8 % (v Polsku). Jediným státem, jehož růst HDP byl v roce 2017 pod 4 %, je Slovensko.

Při práci je třeba žákům vysvětlit, že se od nich žádá popis situace – tedy práce s fakty a nikoliv analýzy a domněnky. Do další analýzy je možné se pustit v řízené diskusi, kterou moderuje učitel.

**V4 – mezinárodní organizace sdružující Česko, Slovensko, Maďarsko a Polsko; účelem je vzájemná spolupráce a prosazování společných zájmů (například v EU).*

ÚKOL 2

V aplikaci si **utvoř graf** tak, aby porovnával **vývoj růstu HDP v ČR, Německu a státech EU** (státy vyber z nabídky „countries“ a EU z nabídky „group“). Případné přebytečné skupiny z přednastavené nabídky můžeš z grafu odstranit. **Odpovídej na otázky.**

Česká republika dosáhla nejvyššího růstu HDP v roce 2005.	ANO/ NE
Od roku 2014 je tempo růstu HDP v české ekonomice trvale vyšší než průměr EU.	ANO /NE
Růst HDP ČR v předkrizovém období (2002–2008) dosáhl hodnoty téměř 7 %.	ANO /NE
Pokles růstu HDP Mezi lety 2012 a 2013 zasáhl německou ekonomiku silněji než českou.	ANO/ NE
Jaké je tempo růstu hrubého domácího produktu v ČR po většinu sledovaného období v porovnání s průměrem EU? <i>Tempo růstu HDP ČR je ve sledovaném období většinou vyšší, než je průměr všech zemí EU. Největší výkyv je viditelný ve druhé polovině 90. let, kdy český HDP rostl výrazně pomaleji.</i> <i>Opět je dobré upozornit na to, že není nutné uvádět důvody. Další diskuse a analýza je na zvážení učitele.</i>	

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Petr Tišíl.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Zdroje informací:

IMF DAtaMapper. Dostupné volně on-line z:

<https://www.imf.org/external/datamapper/datasets> [citováno 1. 7. 2019]

Zdroj informací o měnové reformě z roku 1953. **Československá měnová reforma (1953)**. Dostupné on-line pod licencí Creative Commons:

[https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Ceskoslovensk%C3%A1_m%C4%9Bnov%C3%A1_reforma_\(1953\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Ceskoslovensk%C3%A1_m%C4%9Bnov%C3%A1_reforma_(1953))

[citováno 29. 7. 2019]

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Petr Tišl.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).